

BME
Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem

HAUT
Közlekedésautomatikai Tanszék

Járműfedélzeti rendszerek II.

2. előadás

Dr. Aradi Szilárd

C fordítás menete (ismétlés)

1. C forráskód
2. Előfeldolgozó (pre-processor)
3. Fordító (compiler)
4. Assembler
5. Tárgykód (Object code) + könyvtári függvények (libraries)
6. Linker
7. Letölthető HEX file

A C előfeldolgozó rendszer

- A fordítás első lépése a C esetében a különböző nyelvi kiterjesztések feldolgozása:
 - Másik állomány tartalmának beépítése a forrásprogramba (`#include`)
 - Szimbólum-helyettesítés (`#define`)
 - Argumentumot tartalmazó makrók (`#define`)
 - Feltételes fordítási direktívák

Állományok beépítése

- *Formája:*

`#include <állománynév>` , vagy
`#include "állománynév"`

- Idézőjelek esetén a keresés a forráskönyvtárban kezdődik; az állomány hiánya, vagy `<>` esetén a rendszer által definiált helyről történik az állomány bemásolása.

Makróhelyettesítés

Egy definíció általánosan

#define *név helyettesítő szöveg*

alakú, és hatására a makróhelyettesítés egyik legegyszerűbb formája indul el: a névvel megadott kulcsszó minden előfordulási helyére beíródik a helyettesítő szöveg.

Makróhelyettesítés

A **#define** utasításban szereplő névre ugyanazok a szabályok érvényesek, mint a változók neveire, a helyettesítő szöveg pedig tetszőleges lehet.

A helyettesítés csak **az önálló kulcsszavakra** (nevekre) vonatkozik és nem terjed ki az idézőjelek közötti karaktersorozatokra sem. Például hiába egy definiált név az, hogy YES, nem jön létre a helyettesítés a `printf("YES")` utasításban vagy pl. a YESMAN szövegben.

Makróhelyettesítés, példa

```
#define EOS '\0'
#define TRUE 1
#define boole int
int main(void)
{
    boole vege=0;
    char s[]="hello";
    int i=0;
    do
    {
        if (s[++i]==EOS)
vege=TRUE;
    }
    while (!vege);
    printf("%d",i);
    getchar();
}
```

```
int main(void)
{
    int vege=0;
    char s[]="hello";
    int i=0;
    do
    {
        if (s[++i]=='\0')
vege=1;
    }
    while (!vege);
    printf("%d",i);
    getchar();
}
```

Makróhelyettesítés példa, veszélyek

Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Közlekedésautomatikai Tanszék

```
#define abs(x) ((x) < 0 ? -(x) : (x))  
#define min(a, b) ((a) < (b) ? (a) : (b))
```

```
int i=-5; int j=-6;  
    printf("%d",min(abs(i),abs(j)));
```

Veszélyek:

a fentiek szerint definiált min() makró kétszer alkalmazza a beírt kifejezést:

```
min(i++,j++)
```

helyettesítő szövege:

```
((i++) < (j++) ? (i++) : (j++))
```

azaz a változók értéke kétszer inkrementálódik.

Makróhelyettesítés hibás használat

Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Közlekedésautomatikai Tanszék

További példa hibás használatra:

```
#define MARGO 2
#define SZELESSEG 8
#define MAGASSAG 10
#define TELJESSZEL SZELESSEG+MARGO
#define TERULET TELJESSZEL*MAGASSAG
```

Hibás eredmény Zárójelezéssel kiküszöbölhető

```
#define square(x) x*x
square(i+1);
helyettesítő szövege i+1*i+1
```

Makróhelyettesítés

hibás használat kiküszöbölése

Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Közlekedésautomatikai Tanszék

További példa hibás használatra:

```
#define MARGO 2
#define SZELESSEG 8
#define MAGASSAG 10
#define TELJESSZEL (SZELESSEG+MARGO)
#define TERULET TELJESSZEL*MAGASSAG
```

```
#define square(x) (x)*(x)
square(i+1);
helyettesítő szövege (i+1)*(i+1)
```

Feltételes fordítás

Az előfeldolgozási folyamat közben kiértékelt feltételes utasításokkal lehetőségünk van magának az előfeldolgozásnak feltételektől függő vezérlésére is. Ennek hatására szelektíven iktathatunk be sorokat a programba, a fordítás (előfeldolgozás) során kiértékelt feltételek értékétől függően.

Feltételes fordítás

Az **#if** sor hatására az utána álló állandó egész kifejezés (amely nem tartalmaz sizeof, enum vagy kényszerített típusú [cast] állandókat) kiértékelődik, és ha ennek értéke nem nulla, akkor a következő sorok az első **#endif**, **#elif** vagy **#else** utasításig beépülnek a programba. (Az előfeldolgozó **#elif** utasítása hasonló a C else if utasításához.) A **defined(név)** kifejezés értéke 1 az **#if** utasításban, ha a *név* már definiálva volt, és 0 különben.

4.11.3. Feltételes fordítás

Például, ha biztosak szeretnénk lenni abban, hogy a `hdr.h` állomány tartalma csak egyszer, de egyszer legalább beépül a programba, akkor a `hdr.h` állomány beépítési helyének környezetébe az alábbi utasításokat kell elhelyezni:

```
#if !defined(HDR)
#define HDR
/* ide épül be a hdr.h tartalma */
#endif
```

Feltételes fordítás

Az `#ifdef` és `#ifndef` sorok speciális vizsgálatot végeznek: azt ellenőrzik, hogy az adott név definiált-e vagy sem. Ezek felhasználásával az előző példát úgy is írhattuk volna hogy

```
#ifndef HDR
#define HDR
/* ide épül be a hdr.h tartalma */
#endif
```

Ciklusszervezés

While utasítás

Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Közlekedésautomatikai Tanszék

while (kifejezés)
utasítás;

Amíg a kifejezés igaz (nem 0) addig futtatja az utasítást.

break; *utasítás kilép a ciklusból*

continue; *utasítás a következő ellenőrzésre ugrik*

While példa

```
char c=0;
while(++c<10)
{

printf("%d ",c);
}
```

Eredmény: 1 2 3 4 5 6 7 8 9

While példa

Continue

Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Közlekedésautomatikai Tanszék

```
char c=0;
while(++c<10)
{
    if (c==3) continue;

    printf("%d ",c);
}
```

Eredmény: 1 2 4 5 6 7 8 9

While példa

Break

Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Közlekedésautomatikai Tanszék

```
char c=0;
while(++c<10)
{
    if (c==3) continue;
    if (c==6) break;
    printf("%d ",c);
}
```

Eredmény: 1 2 4 5

Ciklsszervezés

For utasítás

Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Közlekedésautomatikai Tanszék

```
for (kif1; kif2; kif3)  
    utasítás;
```

Ilyen formájában ekvivalens:

```
kif1;  
while (kif2){  
    utasítás;  
    kif3;  
}
```

Bármelyik kifejezés elhagyható: for (;;)

For példa

```
for(c='a';c<'f';c++)  
{  
  
    printf("%c ",c);  
}  
printf("Ertek ciklus utan: %c ",c);
```

Eredmény: a b c d e Ertek ciklus utan: f

For példa

Continue

```
for(c='a';c<'f';c++)
{
    if (c=='b') continue;

    printf("%c ",c);
}
printf("Ertek ciklus utan: %c ",c);
```

Eredmény: a c d e Ertek ciklus utan: f

For példa

Break

```
for(c='a';c<'f';c++)
{
    if (c=='b') continue;
    if (c=='e') break;
    printf("%c ",c);
}
printf("Ertek ciklus utan: %c ",c);
```

Eredmény: a c d Ertek ciklus utan: e

For példa

Több elemű kifejezés (char[] reverse)

Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Közlekedésautomatikai Tanszék

```
char tmp, s[]="abcde";  
int i, j;  
for (i=0, j=4; i<j; i++, j--)  
{  
    tmp=s[i]; s[i]=s[j]; s[j]=tmp;  
}  
printf("%s", s);
```

Output: edcba

Ciklusszervezés

Do-while utasítás

Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Közlekedésautomatikai Tanszék

do

utasítás;

while (kifejezés);

Hátultesztelés (amíg a kifejezés igaz), ellentétben a pascal repeat-until ciklusával.

Do-while példa

```
int i=1;
do
{
    printf("%d", ++i);
} while(i<4);
```

Eredmény: 234

Do-while példa

```
int i=1;
do
{
    printf("%d", i++);
} while(i<4);
```

Eredmény: 123

Goto utasítás és címkék

Példa:

```
for (i=0;i<10;i++)  
{  
    printf("%d",i);  
    if (i==5) goto vege;  
}  
vege: printf("vege");
```

Függvények

visszatérési-típus függvénynév(argumentum
deklarációk)

```
{  
    deklarációk;  
    utasítások;
```

Függvény visszatérés:

```
return kifejezés;
```

```
}
```

Függvények

Példa

Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Közlekedésautomatikai Tanszék

```
int fakto(int i)
{
    int lfakt=1;
    while (i>1)
    {
        lfakt*=i--;
    }
    return lfakt;
}
```

Függvények

Rekurzív hívás

Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Közlekedésautomatikai Tanszék

```
int fakt (int i)
{
    return (i<2)?1:i*fakt(i-1);
}
```

Vége

Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Közlekedésautomatikai Tanszék

Köszönöm a figyelmet!